

22 april 2022

ACCOUNTANTSVERSLAG 2021

Waterschapsbedrijf Limburg

BDO

Aanbiedingsbrief

Aan:

het algemeen bestuur van
Waterschapsbedrijf Limburg
Postbus 1315
6040 KH ROERMOND

Maastricht-Airport, 22 april 2022

Kenmerk: DMe/NBo/SAi/CWi/1076140/2205154
Behandeld door: drs. N.M.E. Bovend'eerdt RA

Ter informatie

De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA

VOLGENDE PAGINA

INHOUDSOPGAVE

DASHBOARD

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Waterschapsbedrijf Limburg (hierna te noemen 'WBL') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 24 september 2021, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2021. Wij hebben bij de jaarrekening 2021 van WBL een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. De jaarrekening van WBL geeft een getrouw beeld en de baten, lasten en balansmutaties rechtmatig weer. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole opgenomen. Volledigheidshalve melden we dat deze aandachtspunten al op het netvlies van de organisatie staan en ze hier voortvarend mee aan de slag zijn.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de organisatie. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het dagelijks bestuur.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers WBL bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle, zeker aangezien de controle wederom op afstand heeft moeten plaatsvinden, wat het niet eenvoudiger maakt.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Hoogachtend,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

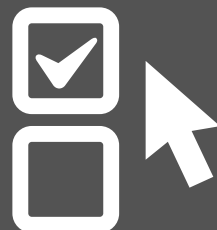
was getekend

Drs. D.O. Meeuwissen RA
Partner en extern accountant WBL

Inhoudsopgave

1. DASHBOARD

2. UITKOMSTEN JAARREKENINGCONTROLE

3. RESULTAAT & FINANCIËLE POSITIE

4. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Dashboard

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- ▶ Wij verstrekken bij de jaarrekening een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid.
- ▶ De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 880.000 respectievelijk € 2,6 miljoen.
- ▶ Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.
- ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBVW wordt nageleefd.
- ▶ De Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) is nageleefd.

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

- ▶ De financiële onzekerheden van de watercrisis zijn toereikend toegelicht in het jaarverslag en verwerkt in de jaarrekening.
- ▶ Op basis van het normen- en toetsingskader 2021 hebben wij de toetsingswerkzaamheden uitgevoerd, waarbij wij geen bevindingen hebben geconstateerd.
- ▶ Aanbestedingsfout bij twee verzekeringen ad totaal € 146.000 inzake overschrijding van de Europese aanbestedingsgrens in 2021.
- ▶ WBL kent één programma ‘Zuiveren’ waarbij een lastenoverschrijding is geconstateerd. Deze overschrijding telt niet mee in ons rechtmatigheidsoordeel aangezien sprake is van bestaand beleid en in de directierapportage Q3 en 4 melding is gemaakt van de diverse oorzaken. Uit de analyse inzake investeringskredieten blijkt dat geen sprake is van overschrijdingen.

RESULTAAT 2021

(x €1.000)	2021	Begroting (na wijziging)
Saldo van baten en lasten	- 1.626	0
Mutatie reserves	0	0
Resultaat	- 1.626	0

Een uitgebreide analyse van het resultaat is opgenomen in de toelichting op de exploitatierekening naar kosten- en opbrengstensoorten zoals opgenomen in hoofdstuk 6 van de jaarrekening. Ons is medegedeeld dat via resultaatbestemming het negatieve resultaat 2021 wordt aangezuiverd. Diverse scenario's hiervoor worden in mei 2022 aan het AB voorgelegd. Het eigen vermogen krijgt in 2022 via de resultaatbestemming weer een positief saldo.

INTERNE BEHEERSING EN ONZE AANPAK

- ▶ Samenvattend hebben wij geconstateerd dat de AO/IB bij uw organisatie op orde is met enkele aandachtspunten zoals benoemd in onze managementletter 2021 als onderdeel van de interim-controle.
- ▶ Net als afgelopen jaar hebben wij de jaarrekening voornamelijk gegevensgerichte gecontroleerd (middels deelwaarnemingen, cijferbeoordelingen, steekproeven etc.)

AANDACHTSPUNTEN VOOR 2022

- Vanuit onze natuurlijke adviesfunctie willen we u de volgende aandachtspunten voor het komende jaar benoemen:
- ▶ Project ‘asset base op orde’. Dit project is van groot belang voor WBL en heeft als doel de beheersorganisatie rondom asset management binnen WBL beter in de grip te krijgen c.q. te houden. De resultaten van deze onderzoeken gaan voor een groot deel de Meerjaren investeringsplanning van WBL bepalen.
 - ▶ IT-beheersing. Voldoende aandacht besteden aan de bevindingen omtrent logische toegangsbeveiliging (autorisatiebeheer/identificatiebeheer) en periodiek een full-restorettest uitvoeren.
 - ▶ Frauderisicobeheersing. Opstellen van een frauderisicoanalyse.
 - ▶ Rechtmatigheidsverantwoording/ verbijzonderde interne controle.

WEERSTANDSCAPACITEIT

- ▶ De weerstandscapaciteit bedraagt volgens de paragraaf weerstandsvermogen ultimo 2021 € 1,2 miljoen (risicoreserve).
- ▶ WBL heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 3,3 miljoen. Daarnaast zijn in de paragraaf weerstandsvermogen enkele risico's genoemd die (bewust) niet zijn gekwantificeerd.
- ▶ De weerstandscapaciteit van WBL is onvoldoende te noemen. Dit betekent dat WBL onvoldoende zelfstandige financiële draagkracht heeft ter dekking van de geïnventariseerde risico's. Volledigheidshalve melden we dat Waterschap Limburg te allen tijde een exploitatie tekort bij WBL zal aanvullen.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

- 2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole
- 2.2 De jaarrekening is getrouw en rechtmatig
- 2.3 Aandachtspunten voor 2022
- 2.4 Normen- en toetsingskader

COVID-19-impact op boekjaar 2021

Zie hiervoor onze managementletter en de BADO-notitie

Het proces van de totstandkoming en controle van de jaarrekening is goed verlopen

De gevolgen van COVID-19 zijn nader toegelicht in de jaarstukken

Inleiding: COVID-19 en de jaarrekening 2022

Tijdens de controle hebben wij aandacht besteed aan de impact van de coronapandemie op WBL. Hieromtrent hebben wij overleg gevoerd met het management. De coronacrisis heeft beperkte gevolgen voor de operationele activiteiten van WBL. Daarbij zijn ook de financiële gevolgen van de crisis beperkt. In de jaarrekening en de tussentijdse rapportages is door de organisatie gerapporteerd over deze impact voor WBL. Ook voor 2022 zal dit naar verwachting nog het geval zijn.

Eind februari 2021 is de BADO-notitie met betrekking tot de 'COVID-19-effecten en -risico's voor decentrale overheden' uitgekomen. In deze notitie is een groot aantal aandachtspunten beschreven voor het opstellen en controleren van de jaarrekening 2020. Deze notitie is ook van toepassing voor de jaarrekening 2021. Wij verwijzen voor deze aandachtspunten, de impact op getrouwheid en rechtmatigheid, de controleaanpak en de specifieke attentiepunten ten aanzien van de posten in de jaarrekening naar deze notitie (zie: [notitie-effecten-en-risicos-corona-voor-jaarrekening-2020-decentrale-overheden.pdf \(nba.nl\)](https://nba.nl/nieuws/2021/02/25/notitie-effecten-en-risicos-corona-voor-jaarrekening-2020-decentrale-overheden.pdf)).

In deze paragraaf informeren wij u over het proces van onze controle in relatie tot COVID-19 en onze specifieke bevindingen die impact hebben op onze controle, de verslaggeving en/of onze controleverklaring. Voor een analyse van het resultaat verwijzen wij naar de jaarrekening en naar paragraaf 3.1 van dit verslag.

De totstandkoming van de jaarrekening en het proces van de controle i.r.t. COVID-19

Zoals aangegeven in onze aanbiedingsbrief heeft zowel het samenstellen van de jaarrekening als onze controle wederom digitaal en op afstand plaatsgevonden. Naar aanleiding van dit proces hebben wij de volgende opmerking:

- ▶ Ook al zijn we het digitale werken al meer dan twee jaar gewend, het blijft bijzonder mooi om te constateren dat het mogelijk is geweest de jaarrekening tijdig op te stellen en te controleren. De samenwerking was, ondanks alle COVID-19-maatregelen, plezierig en constructief.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid dit proces met u te evalueren.

Impact op verslaggeving

Het dagelijks bestuur maakt de inschatting dat er geen sprake is van een risico op de continuïteit van WBL. Het coronavirus heeft een beperkte financiële impact gehad op de jaarrekening 2021. Hiervoor verwijzen we naar de toelichting in de jaarstukken 2021:

Hoofdstuk 3.1 Ontwikkelingen in het vorige begrotingsjaar;
Hoofdstuk 3.4 Weerstandsvermogen;
Hoofdstuk 3.5 Incidentele baten en lasten;
Hoofdstuk 3.8.2 Algemene externe ontwikkelingen;
Hoofdstuk 6.2 en 6.3 Lasten en baten naar soort;
Hoofdstuk 7.2.6 Kortlopende schulden.

Als onderdeel van onze controlewerkzaamheden hebben wij de aanvaardbaarheid en toereikendheid van deze toelichtingen beoordeeld. Wij komen tot de conclusie dat de gevolgen van het coronavirus toereikend zijn toegelicht.

2.2 De jaarrekening is getrouw en rechtmatig

De jaarrekening 2021 is getrouw en rechtmatig

Wij hebben bij de jaarrekening 2021 van WBL een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva per 31 december 2021 in overeenstemming met de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen (BBVW) en hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.

Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle tevens resterende controleverschillen geconstateerd ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de 5% van de betreffende hoofdkostensoort (bv. personeelslasten) met een minimum van € 100.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid.

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2021 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven in hoofdstuk 4 van dit verslag. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende aandachtspunten voor het komende jaar benoemen. Deze zijn gebaseerd op enerzijds landelijke ontwikkelingen en wijzigingen in de wetgeving en anderzijds als follow-up op onze managementletter.

1. Project 'asset base op orde'

Dit project achten wij van groot belang voor WBL en heeft als doel de beheersorganisatie rondom asset management binnen WBL beter in de grip te krijgen c.q. te houden. De resultaten van dit project gaan voor een groot deel de Meerjaren investeringsplanning van WBL bepalen. Tevens kunnen op basis van de verkregen inzichten beheer- en onderhoudsplannen per asset of assetgroep op- c.q. bijgesteld worden. Het is niet strikt verplicht vanuit BBVW om een onderhoudsvoorziening te vormen. Het beleid op dit punt dient te worden vastgelegd in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Zodra een voorziening wordt gevormd, dient deze te zijn onderbouwd middels een actueel beheerplan. Het beheerplan dient financieel te zijn getoetst en de jaarlijkse dotatie aan en de stand per 31-12 van de voorziening dienen op het beheerplan aan te sluiten. Ten laste van de voorziening gaat het cyclisch (terugkerend) groot onderhoud. Het (jaarlijks) klein onderhoud gaat ten laste van de exploitatie. Levensduurverlengende vervangingsuitgaven worden geactiveerd als materieel vast actief en via afschrijvingen ten laste van de exploitatie gebracht. Bij de beoordeling van de/het begroting(stoezicht) heeft de aanwezigheid, het gebruik en de toereikendheid van een onderhoudsvoorziening de laatste jaren wel de nodige aandacht van Provincie Limburg en worden hierover frequent opmerkingen geplaatst.

2. IT-beheersing

Voor onze controle kunnen we (nog) niet volledig steunen op uw interne beheersing en hebben wij de jaarrekening voornamelijk gegevensgerichte gecontroleerd (middels deelwaarnemingen, cijferbeoordelingen, steekproeven etc.) Voldoende aandacht besteden aan de bevindingen omtrent logische toegangsbeveiliging (autorisatiebeheer/identificatiebeheer) en periodiek een full-restorettest uitvoeren is essentieel om op termijn een systeemgerichte controle mogelijk te maken.

3. Frauderisicobeheersing

Als bestuur bent u primair verantwoordelijk voor het voorkomen en tijdig detecteren van fraude. De controlerend accountant heeft de verantwoordelijkheid om fraude te detecteren die van materieel belang is voor de financiële overzichten die de accountant controleert, zoals de jaarrekening. Daarom is een open relatie tussen het bestuur, het toezichthoudend orgaan en de accountant belangrijk. Als bestuur dient u te zorgen voor een adequaat systeem van inschatting van fraude- en corruptierisico's, en ook interne beheersingsmaatregelen die deze risico's mitigeren. Wij adviseren om periodiek de effectieve werking van deze beheersingsmaatregelen vast te stellen en te evalueren. Een frauderisicoanalyse aan de hand van de fraudedriehoek kan hierbij helpen. De komende jaren zal er vanuit de accountantscontrole nog nadrukkelijker aandacht worden gegeven aan fraudepreventie. Onze beroepsorganisatie, de NBA, stelt nadrukkelijk de rol van bestuurders en toezichthoudende organen, zoals het algemeen bestuur, bij het voorkomen en detecteren van fraude aan de orde. Door de nadruk te leggen op het voorkomen van fraude, kunnen de gelegenheden die tot fraude leiden, afnemen. Dit vraagt om actief toezicht op risico's en beheersmaatregelen ter voorkoming van fraude. Ook de accountant heeft hierin een belangrijke rol. De best practices van de NBA zijn erop gericht het fraudebewustzijn en de frauderisicobeheersing te vergroten. In onze managementletter hebben wij reeds aandacht gevraagd voor dit onderwerp.

Graag gaan wij met u in overleg over het vergroten van de actieve rol van het algemeen bestuur/commissie ten aanzien van frauderisicobeheersing. Bijvoorbeeld door jaarlijks één of meerdere onderkende frauderisico's (en indien van toepassing de interne beheersingsmaatregelen die zijn genomen om deze frauderisico's te mitigeren) nader te laten onderzoeken door de interne controleafdeling, een accountant of een gespecialiseerde (fraude)onderzoeker.

4. Rechtmatigheidsverantwoording/ verbijzonderde interne controle

WBL kent nog geen afzonderlijke afdeling of functionaris(sen) die als verbijzonderde interne controle (VIC) worden aangemerkt. Met de toekomstige invoering van de rechtmatigheidsverantwoording adviseren wij u om een interne controlefunctie te gaan creëren. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we u graag naar hoofdstuk 4.2 van deze rapportage.

2.4 Normen- en toetsingskader

Ondersteuning bij werkzaamheden in het kader van de rechtmatigheid

U heeft in uw vergadering d.d. 15 december 2021 het controleprotocol 2020-2024 inclusief normen- en toetsingskader voor 2021 vastgesteld. Het controleprotocol geeft de accountant nadere aanwijzingen over de reikwijdte van de accountantscontrole en de daarvoor geldende normstellingen. In het normenkader is de voor de organisatie relevante wet- en regelgeving opgenomen die financieel van aard zijn. Het toetsingskader geeft aan welke in het normenkader opgenomen wet- en regelgeving financiële consequenties kan hebben en hoe de interne toetsing in het kader van de rechtmatigheid hierop plaatsvindt.

Voor 2021 hebben wij de opdracht gekregen om WBL te ondersteunen bij deze toetsingswerkzaamheden. Op basis van het normen- en toetsingskader 2021 hebben wij de toetsingswerkzaamheden uitgevoerd, waarbij we geen bevindingen hebben geconstateerd.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2021

3.2 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Resultaat 2021

Resultaat 2021 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 1,6 miljoen nadelig

Het resultaat van WBL over het jaar 2021 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 1,6 miljoen nadelig. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x 1.000)	2021	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL
Saldo van baten en lasten	- 1.626	0	-1.626
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Dotatie aan reserves	0	0	0
Resultaat	- 1.626	0	- 1.626

Het nadeel is op diverse kosten- en opbrengstensoorten gerealiseerd, hoofdzakelijk bij de kapitaallasten en personeelkosten. In 2020 was het gerealiseerde resultaat € 0,9 miljoen positief. Voor een nader gedetailleerd inzicht van de gerealiseerde afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijzigingen, de realisatie 2020 en de verklarende toelichting hierop verwijzen we u voorts naar de toelichtingen zoals opgenomen in de jaarrekening (hoofdstuk 6). Ons is medegedeeld dat via resultaatbestemming het negatieve resultaat 2021 wordt aangezuiverd. Diverse scenario's hiervoor worden in mei 2022 aan het algemeen bestuur voorgelegd. Het eigen vermogen krijgt in 2022 via de resultaatbestemming weer een positief saldo.

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden gezien

Uw financiële positie heeft onvoldoende financiële draagkracht

Uw weerstandsvermogen is 0,36

Negatief resultaat en eigen vermogen ultimo 2021

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de organisatie. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie.

Weerstandsvermogen WBL

De weerstandscapaciteit van WBL is onvoldoende te noemen. Dit betekent dat WBL onvoldoende zelfstandige financiële draagkracht heeft ter dekking van de geïnventariseerde risico's. Volledigheidshalve melden we dat Waterschap Limburg te allen tijde een exploitatie tekort bij WBL zal aanvullen.

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het dagelijks bestuur een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. WBL heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 3,3 miljoen. Daarnaast zijn in de paragraaf weerstandsvermogen enkele risico's genoemd die (bewust) niet zijn gekwantificeerd. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 1,2 miljoen (risicoreserve).

Negatief gerealiseerd resultaat en negatief eigen vermogen ultimo 2021

Het gerealiseerde resultaat in de jaarrekening 2021 bedraagt € 1,6 miljoen negatief (2021: € 876.000 positief). Als gevolg hiervan is het totale eigen vermogen ultimo 2021 € 225.000 negatief (2021: € 1,4 miljoen positief). Ons is medegedeeld dat via resultaatbestemming het negatieve resultaat 2021 wordt aangezuiverd. Diverse scenario's hiervoor worden in mei 2022 aan het algemeen bestuur voorgelegd. Het eigen vermogen krijgt in 2022 via de resultaatbestemming weer een positief saldo.

4. Belangrijkste bevindingen

- 4.1 Bevindingen jaarrekeningcontrole
- 4.2 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording
- 4.3 BBVW, Waterschapsbesluit en WNT
- 4.4 Begrotingsrechtmatigheid

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2021 hebben wij een aantal bevindingen over het afgelopen boekjaar weergegeven.

Watercrisis

Medio 2021 is Limburg geconfronteerd met de hoogwatercrisis. Als onderdeel van onze controlewerkzaamheden hebben wij de aanvaardbaarheid en toereikendheid van de onzekerheden rondom de watercrisis beoordeeld. In de door WBL opgestelde position paper is voldoende aandacht besteed aan de impact op de verantwoording in de jaarrekening 2021, zowel ten aanzien van de schade alsmede de eventuele vergoedingen vanuit de Wet Tegemoetkoming Schade (WTS), de verzekeraar en/of andere partijen. In de jaarrekening 2021 is een voorziening hoogwatercrisis opgenomen ad € 172.000 ter dekking van toekomstige kosten hoogwatercrisis 2021 (pagina 50). Onder de overlopende activa ultimo 2021 is een bedrag ad € 0,31 miljoen opgenomen als nog te ontvangen bedrag ten gevolge van de WTS (pagina 48). Deze vordering is berekend vanuit de totale kosten waarop de voorgeschreven percentages vanuit de WTS regeling (58,5% of 65%) zijn toegepast en er is tevens rekening gehouden met een afslag vanuit voorzichtigheidsoverwegingen. In het jaarverslag is op diverse plekken een toelichting gegeven omtrent de watercrisis en de onzekerheden inzake de afwikkeling (pagina 8, 12, 16, 21 en 41).

Wij komen tot de conclusie dat de onzekerheden omtrent de watercrisis toereikend zijn toegelicht en verwerkt in de jaarstukken 2021.

Aanbestedingsrechtmatigheid

Bij de controle van de aanbestedingsrechtmatigheid hebben wij twee onrechtmatigheden geconstateerd. Dit betreft Centraal beheer € 75.000 en Loyalis verzekeringen € 71.000. De premie die WBL betaalt is gebaseerd op de loonsom. In het verleden heeft een 1-op-1 gunning plaatsgevonden. In 2021 is de Europese aanbestedingsgrens overschreden. Doordat er meer medewerkers in vaste dienst zijn gekomen bij WBL is de premie afgelopen jaren fors gestegen. Met extern adviseur Raetsheren wordt momenteel onderzocht voor welke verzekeringen een aanbesteding voorbereid gaat worden. Aangezien deze aanbesteding nog niet uitgevoerd is voor 2021 zijn deze kosten derhalve onrechtmatig.

Zie onze managementletter 2021 voor aandachtspunten in de interne beheersing

Graag maken wij concrete afspraken over uw ambities

Invoering rechtmatigheidsverantwoording

Stand van zaken binnen uw organisatie

Interne beheersing en onze aanpak voor 2022

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze managementletter d.d. 31 januari 2021.

Samenvattend hebben wij geconstateerd dat de AO/IB bij uw organisatie op orde is met enkele aandachtspunten zoals benoemd in onze managementletter 2021 als onderdeel van de interim-controle. Net als afgelopen jaar konden wij voor onze controle (nog) niet volledig steunen op uw interne beheersing en hebben wij de jaarrekening voornamelijk gegevensgerichte gecontroleerd (middels deelwaarnemingen, cijferbeoordelingen, steekproeven etc.).

Wij hebben in onze rapportages opgeroepen om uw ambities en mogelijkheden op het gebied van de interne beheersing te bepalen, zodat wij ook onze controleaanpak daarop kunnen aanpassen. Enerzijds omdat het niveau van interne beheersing de primaire verantwoordelijkheid is van het dagelijks bestuur/de organisatie en anderzijds om te voorkomen dat wij de lat in onze controleaanpak te hoog leggen en daar elk jaar met dezelfde bevindingen over blijven rapporteren. Graag gaan wij de komende periode met u in gesprek over de ambities, ook in relatie tot het opzetten van de interne beheersing met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording.

Update Invoering rechtmatigheidsverantwoording

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Wij verwachten dat dit voor de meeste organisaties een uitdaging is, maar naar onze mening ook een kans voor uw organisatie en interne beheersing. De wetswijziging is niet alleen een technische verandering, maar ook een cultuurverandering die effect heeft op de bedrijfsvoering van de organisatie.

Stand van zaken binnen uw organisatie

Gelet op het besluitvormingsproces en de implementatieperiode die met de rechtmatigheidsverantwoording is gemoeid, is de verwachting dat invoering voor de waterschappen vanaf 2025 aan de orde is. Wij hebben begrepen dat uw waterschapsbedrijf hier adequaat op zal inspelen middels een eerste analyse en plan van aanpak als de exacte invoeringsdatum van de rechtmatigheidsverantwoording duidelijk is. Wij adviseren het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur hierover met elkaar in gesprek te blijven. Vanzelfsprekend denken wij graag met u mee over de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

BBVW wordt nageleefd

WNT-verantwoording
voldoet aan de
vereisten

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels

Wij hebben vastgesteld dat WBL de wettelijke verslaggevingsregels heeft nageleefd. Deze wettelijke verslaggevingsregels bestaan uit de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen (BBVW) en het Waterschapsbesluit (hoofdstuk 4).

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor uw organisatie geldt dat de algemeen directeur en de leden van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2021 niet meer bedragen dan € 209.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2021 van WBL niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2021 van de WBL voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Overschrijding lasten

Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft uw waterschapsbedrijf circa € 85,3 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover circa € 88,2 miljoen aan werkelijke lasten in 2021. Dit is in totaal een overschrijding van circa 2,8 miljoen (3,4%). Aan baten had uw organisatie een bedrag van € 8,8 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 10 miljoen aan werkelijke baten in 2021. In totaal gaat het om een hogere realisatie van baten van 1,2 miljoen (13,6%). Naast het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten kent een organisatie ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. In 2021 is er per saldo nihil aan de reserves onttrokken zodat het gerealiseerde resultaat € 1,6 miljoen negatief bedraagt.

Geen
begrotingsonrechtmatig
heid

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2021, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. WBL kent één programma Zuiveren. Deze lastenoverschrijding ad circa € 2,8 miljoen telt niet mee in ons rechtmatigheidsoordeel aangezien sprake is van bestaand beleid en in de directierapportage Q3 en 4 (AB 15 december 2021) melding is gemaakt van de diverse oorzaken (o.a. watercrisis, energietarieven, kosten inzake afzet van slib).

Geen
lastenoverschrijding op
investeringskredieten

Controle uitputting investeringskredieten

Naast de begrotingsrechtmatigheid hebben wij tevens de lastenoverschrijdingen op investeringskredieten beoordeeld om vast te stellen of de gerealiseerde uitgaven binnen de door het algemeen bestuur geautoriseerde begroting zijn gebleven. Uit deze analyse blijkt dat geen sprake is van overschrijdingen die onze rapporteringstolerantie overschrijden.

Wij verwijzen voor een inhoudelijke en meer specifieke analyse van de begrotingsafwijkingen naar de analyse begrotingsafwijkingen, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2021 (hoofdstuk 6.2 en 6.3).

Bijlagen

A [Onze controle](#)

A. Onze controle

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van WBL, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen (BBVW) en het Waterschapsbesluit (hoofdstuk 4). Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging.

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van d.d. 24 september 2021. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het bestuursverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 24 september 2021 met kenmerk 'NBo/DMe/SAi/CWi/1076140/21005574'.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 880.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de 5% van de betreffende hoofdkostensoort (bv. personeelslasten) met een minimum van € 100.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording in de jaarrekening. Voor de WNT gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden. Wij zijn onafhankelijk van WBL zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 24 september 2021. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een overwegend gegevensgerichte en risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals inkoop- en verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van WBL. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

In het kader van de controle van een jaarrekening en onze controleaanpak maken wij een inschatting van de belangrijke aandachtspunten. Voor de controle van de jaarrekening 2021 van uw waterschapsbedrijf zien wij de volgende aandachtspunten

- ▶ Management override of controls
- ▶ Ongeautoriseerde handelingen in Coda (financieel systeem) en Sciforma (tijdschrijfsysteem)
- ▶ Asset management (vaste activa)
- ▶ Naleving Europese aanbestedingsregels

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2021 van WBL aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2021 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van WBL zijn gebaseerd op de veronderstelling dat WBL als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het dagelijks bestuur ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De grondslagen van de jaarrekening 2021 zijn aanvaardbaar

De jaarstukken 2021 van uw organisatie bestaan uit:

- ▶ het jaarverslag 2021 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- ▶ de jaarrekening 2021 (balans met toelichting, exploitatierekening naar programma's en exploitatierekening naar kosten- en opbrengstsoorten met toelichting).

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals waterschapsbelastingen, weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 109 van de Waterschapswet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw organisatie zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2021. In 2021 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw organisatie. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw organisatie en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het bestuur en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het bestuur en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met onder andere de Corporate Controller, Concern Controller, Manager afdeling Advies en Control en Financial Controller. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Met ingang van boekjaar 2022 zijn wij op grond van richtlijnen van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) verplicht in de controleverklaring te rapporteren over fraude.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klantspecifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, hebben we gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn. Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. Tijdens de interim-controle hebben we bevindingen geconstateerd omtrent logische toegangsbeveiliging (autorisatiebeheer/identificatiebeheer) en het ontbreken van een periodieke full-restorettest.

Wij adviseren u voldoende aandacht te geven aan de verbeterpunten indien u ambitie is om in de toekomst systeemgericht te gaan controleren.

bdo.nl